

Nästa höst kan Sverige göra en insats för att sprida tekniken för avskiljning och lagring av koldioxid till de stora länderna som i dag inte har skrivit under Kyotoprotokollet. Det måste också bli tillåtet att transportera koldioxid över landgränserna. Ömsesidigt nordiskt stöd avgör om FN:s klimatkonferens i Köpenhamn ska lyckas i kampen mot global uppvärmning, skriver Norges utrikesminister **Jonas Gahr Støhre**.

Koldioxidlagring är Norges bästa vapen mot klimathotet

Klimatproblemen hänger samman med världens energiförbrukning. Alla prognoser pekar på att konsumtionen ökar och att andelen fossila bränslen utgör 80 procent även 2030.

Därför räcker det inte att utveckla förnybar energi och genomföra energi-effektiviseringar. Utsläppen av växthusgaser från fossilt bränsle måste radikalt begränsas.

Det internationella energiorganet, IEA, bedömer att den globala energiefterfrågan stiger med 45 procent till 2030 om vi inte ändrar kurs på klimat- och energipolitiken. Den globala genomsnittstemperaturen kan öka med hela 6 grader.

Det vore katastrofalt. De globala växthusgaserna måste minska med närmare 85 procent före 2050. Infångning och lagring av koldioxid, CCS, har en teoretisk potential att minska utsläppen från kol- och gaskraftverk med 85-95 procent.

Sedan 1996 separeras runt en miljon ton koldioxid från gasfältet Sleipner i Nordsjön. Gasen återförs till geologiska lagringsplatser 1 000 meter under havsbotten. På gasfältet Snøhvit

Jonas Gahr Støhre
Norges utrikesminister

"Vårt mål är att bli klimat- neutrala före 2030."

i Barents hav ska koldioxid lagras hela 2 600 meter under havsbotten.

Flera EU-finansierade forskningsprojekt har övervakat att inget läckage har skett vid Sleipner. Tekniken kan lösa 20 procent av de globala klimatutmaningarna.

Vid Värtaverken i Stockholm har svenska och norska företag samarbetat för att testa olika avskiljningsmetoder. Ett annat projekt pågår i Karlshamn.

Vattenfall är en av samarbetspartnerna i Mongstad på den norska västkusten. Där är målet att ha en fullskalig anläggning för koldioxidfångst klar före 2014. Den ska avskilja över 1,3 miljoner ton koldioxid om året från kraftvärmeverket och ytterligare 1 miljon ton från raffinaderiet. Det betyder ett gaskraftverk som producerar el utan att släppa ut koldioxid.

Det krävs många anläggningar för att det ska bli en kommersiellt livskraftig teknik. EU:s ambition om tolv pilotanläggningar sänder en klar politisk signal. Sverige får en ledarroll under EU-ordförandeskapet nästa höst och fram till FN:s klimatkonferens i Köpenhamn. Nordiskt samarbete kan avgöra om det blir en milstolpe i kampen mot klimathotet.

Den nya klimatregimen under klimatkonventionen måste se till att det etableras stimulans så att CSS-tekniken sprider sig till de stora utsläpsländerna som i dag inte har några åtaganden.

Transport och lagring av koldioxid kräver en ansvarsfull reglering och övervakning. Klimatmedvetna länder måste ratificera de sista ändringarna i de internationella konventioner, de juridiska ramarna, som krävs. Det måste bland annat bli tillåtet att transportera koldioxid över landgränserna för lagring till havs. Här finns möjligheter till ett tätare nordiskt samarbete, inte minst mellan Norge och Sverige.

De rika länderna måste ta ledningen i kampen mot klimathotet. Kraftiga nedskärningar på hemmaplan ger oss legitimitet som förgrundsländer i klimatfrågan.

Vår redan höga andel av förnybar energi gör det till en extra stor utmaning att ytterligare minska våra nationella utsläpp. I Norge svarar vattenkraften för långt över 90 procent av elproduktionen. Cirka 60 procent av vår totala energiförbrukning kommer från förnybar energi.

Inte desto mindre har majoriteten

i det norska stortinget ställt sig bakom att två tredjedelar av vår utsläppsminskning på totalt 30 procent fram till 2020 ska göras i Norge. Resten får göras genom kvotköp i utlandet. Vårt mål är att bli klimatneutrala före 2030.

USA:s tillträdande president Barack Obama inger hopp genom sina signaler om att investeringar i ren energi ska bli ett område för att återvinna tillväxttakten i ekonomin. Sverige har under tio år visat vilka möjligheter som ligger i en sådan offensiv och framtidsriktad hållning.

Den här veckan deltar jag i en svensk norsk miljökonferens i Sverige. Vårt bidrag bör ske där vi har ett naturligt försprång. Koldioxidavskiljning och lagring är ett sådant område för Norge. Ett annat är vårt finansiella bidrag till växthusgasreduktioner genom att minska avskogningen.

Livsförutsättningarna för kommande generationer hotas av klimatförändringarna. Genom gemensamma – men olika insatser för tekniska framsteg – kan vi bekämpa problemen. Ömsesidigt stöd och entusiasm för varandras insats är både naturligt och nödvändigt för att lyckas i vår gemensamma kamp mot global uppvärmning.

DAGENS INDUSTRI
MANDAG 8 DES. 2008